

Otázka: Vnitřní správa

Předmět: Veřejná správa

Přidal(a): nikdo

Byla chápána jako činnost k spořádanému stavu města, nyní představuje činnost ve vztahu k fyzickým a právnickým osobám směřující k zajištění úkolů státních orgánů.

Mezi tyto orgány patří:

- Ministerstvo vnitra ČR
- Státní instituce- (PČR)
- Samosprávné instituce (obecní a krajské úřady)

Přímá působnost MV ČR

Ministerstvo vnitra je ústřední orgán státní správy pro vnitřní věci zejména pro:

- Veřejný pořádek
- Veřejné sbírky
- Zbraně a střelivo
- Požární ochranu
- Státní symboly

Ministerstvo vnitra je dále zřizovatelem: správy ubytovacích zařízení, správy léčebných ústavů, správy azylových ubytovacích zařízení, správy muzeí MV ČR a správy muzeí PČR, správu školských zařízení IZS

Vybrané oblasti správy vnitřních věcí

Občanské průkazy (OP)

- První předchůdce ve Francii. V ČR zavedeno až během protektorátu. Vznik dnešního občanského průkazu datujeme do roku 1948.
- Vydávání OP upravuje Zákon o občanských průkazech. OP je veřejná listina, kterou občan prokazuje své jméno, příjmení, rodné číslo, podobu a státní občanství ČR.

Rozlišujeme dva druhy občanských průkazů:

- OP se strojově čitelnými údaji
 - S čipem
 - Bez čipu
- OP bez strojově čitelných údajů (platnost je omezena)
 - 1 měsíc (žádost občana, např. z důvodu ztráty)
 - 3 měsíce (bezprostřední nabytí občanství ČR)
 - 6 měsíců (technická závada zabraňující ve vydávání klasických dokladů)

OP je povinen mít občan starší 15 let včetně. Od ledna 2012 jde tento doklad vystavit i dětem pod 15 za předpokladu, že o to rodiče požádají.

Občanský průkaz: plní funkci osobního dokladu, uvádí základní údaje občana, vydává se s platností 10 let. Vydává pověřený úřad v místě trvalého bydliště, splňuje podmínky stanovené EU

Pod dovršení hranice 15 let je občan povinen podat si žádost o vydání občanského průkazu. Občan, který žádá o vydání OP je povinen předložit:

- Rodný list a křestní list

- Doklad o státním občanství
- Jednu fotografii

OP je vyhotoven do 30 dnů ode dne předložení všech dokladů.

Povinnými údaji jsou:

- Jméno, příjmení, rodné příjmení, datum, místo a okres narození, rodné číslo, pohlaví, státní občanství, doba platnosti, datum vydání a úřad, který ho vydal.
- Strojově čitelná zóna, do níž se zapisují strojově čitelné údaje v tomto pořadí:
 - Typ dokladu
 - Kód vydávajícího státu
 - Příjmení a jméno občana
 - Číslo a série občanského průkazu
 - Státní občanství
 - Datum narození
 - Pohlaví
 - Doba platnosti OP
 - Část rodného čísla za lomítkem a kontrolní číslice

Nepovinnými údaji jsou:

- Titul, hodnost
- Rodinný stav
- Jméno, příjmení a rodné číslo manžela
- Jméno, příjmení a rodné číslo dítěte do 15 let

Rodné číslo

- Je desetimístné číslo, které je dělitelné 11 beze zbytku!
- Prvním 6 číslem je tvořených datumem narození, z čehož druhé dvojčíslí je u žen zvýšeno o 50.
- Za lomítkem je 4místná koncovka, která rozlišuje obyvatele narozené ve stejný den.

- RČ je důležitým údajem FO. RČ je přidělováno matričním úřadem každému kdo se narodil na území ČR. Dále je RČ přidělováno cizincům s povolením pobytu (uděluje PČR). Dále může RČ udělit i ministerstvo vnitra osobám, kterým byl poskytnut mezinárodní azyl.

Změna rodného čísla se provede pokud:

- Došlo k nezrušitelnému osvojení
- Bylo přidělené chybné RČ
- Došlo ke změně pohlaví
- Bylo omylem přiděleno více osobám

Centrální registr rodných čísel

- slouží pro účely tvorby, určování, přidělování, prokazování, ověřování a provádění změn rodných čísel. Tento registr vede ministerstvo vnitra.

Jako doklad o přiděleném RČ slouží:

- Rodný list, úmrtní list nebo oddací list
- Doklad o přiděleném rodném čísle (vydává před rokem 2003)
- OP, Cestovní doklad
- Samostatný doklad o RČ vydaný a potvrzený příslušným výdejovým místem
- Průkaz o povolení pobytu pro cizince nebo azylanty

V případě, že nositel RČ nemůže prokázat, že mu bylo přiděleno RČ, požádá ministerstvo o jeho osvědčení.

Jelikož je rok narození v rodném čísle uveden pouze 2místně, rodné číslo přestane být roku 2054 jednoznačné!

Matriky

- státní evidence narození, uzavření manželství a úmrtí FO na území ČR a narození, uzavření manželství a úmrtí, ke kterým došlo v cizině.

Zvláštní matrika – zde se zapisují matriční události, ke kterým došlo u občanů ČR v cizině. Nachází se v Brně.

Matriky dělíme na:

- Matriku narození
- Matriku manželství
- Matriku registrovaného partnerství
- Matriku úmrtí

Každá matrika má svou vlastní matriční knihu. (kniha narození atd...)

Do matričních knih se zapisují matriční události, popřípadě další skutečnosti, které změnilly nebo doplnily původní matriční zápis. (např. rozvod)

Matriční doklad

- je výpis z matriční knihy, který obsahuje údaje nebo potvrzení o údajích zapsaných v matriční knize. Matriční doklad je veřejnou listinou. Těmito doklady jsou: rodný list, oddací list, úmrtní list a doklad o uzavření registrovaného partnerství.

Matriční úřady

- Jsou úřady pověřené vedením matričních knih a úkony zabezpečované v souvislosti s vedením těchto knih. Vedou také sbírku listin. U obcí jsou to obecní úřady. (v rámci přenesené působnosti)

Matrikáři zabezpečují činnost na úseku matrik, během výkonu své činnosti jsou bráni jako veřejní činitelé. Jejich počet určuje matriční úřad, je zaměstnanec obce. Pro výkon povolání

musí prokázat odborné znalosti.

Kniha narození

- Matriční událostí je narození FO. Zapisuje matriční úřad, v jehož obvodu k tomu došlo. Zápis se provádí na základě hlášení o narození, které provede lékař.
- Zapisuje se: Jméno, příjmení, datum narození, RČ, místo narození, pohlaví, datum zápisu a podpis matrikáře. (zapisuje se i info o rodičích to samé jako o narozeném)

Kniha manželství

- Matriční událostí je uzavření manželství. Manželství se uzavírá svobodným úplným souhlasným prohlášením muže a ženy o tom, že spolu vstupují do manželství učiněným před matričním úřadem nebo orgánem církve. (v přítomnosti 2 svědků)
- Zapisuje se: datum svatby, jména a RČ manželů, datумы narození manželů, osobní stav manželů včetně státního občanství, dohodu o příjmení, jména a RČ svědků, datum a podpis matrikáře.
- Zápis do knihy manželství se provede na základě protokolu o uzavření manželství.

Kniha registrovaného partnerství

- Matriční událostí zde je uzavření registrovaného partnerství. Toto partnerství vzniká stejným způsobem jako manželství. Zápis do knihy se provádí na základě protokolu, který podepisují partneři, matrikář a dále tlumočnick, jeli ho potřeba. **Údaje zapisované v této matrice jsou neveřejné!**

Kniha úmrtí

- Matriční událostí je úmrtí FO. Matrika je povinna do knihy zapsat úmrtí všech FO, kterým došlo v jejich obvodu. Podkladem pro zápis je ve většině případů list o prohlídce mrtvého, který vystavuje lékař. Lékař musí oznámit úmrtí do 3 pracovní dnů matrice.

Pokud nelze totožnost určit, zapisují se aspoň některé údaje – např. pohlaví, pravděpodobný věk, identifikační znaky apod. Vychází se z listu o prohlídce mrtvého.

- Zapisuje se: datum úmrtí, jméno a příjmení zemřelého, datum narození zemřelého, RČ, osobní stav, pohlaví, místo trvalého pobytu a státní občanství zemřelého, jméno a příjmení žijícího partnera, datum a podpis matrikáře.
- **Zápisy do všech knih jsou prováděny ručně, a to do předem svázaných matričních knih. Tím je zajištěna věrohodnost údajů. Souběžně jsou údaje zapisovány i elektronicky. Všechny jsou provedeny co nejdříve od obdržení podkladů pro zápis.**

Nahlížení do matričních knih

- Údaje zde uvedené jsou neveřejné, může na ně nahlížet jen matrikář, tajemník matričního úřadu, starosta a pověřený člen zastupitelstva. Všichni mají povinnost dodržet mlčenlivost. FO může požádat o vydání matričního dokladu nebo o povolení do matriční knihy nahlédnout.

Archivace

- Matriční knihy jsou uchovány po zákonem danou dobu. Kniha narození 100 let všechny ostatní 75 let. Po uplynutí doby pro uložení se matriční knihy předají k archivaci příslušnému archívu.

Jméno a příjmení

- Každý má právo používat jméno uvedené v knize narození. Jméno musí být tvořeno podle pravidel českého pravopisu. Nelze zapsat jména zdobnělá, zkomolená a domácká. Osobě mužského pohlaví nejde zapsat ženské jméno a naopak. Příjmení je u žen tvořeno dle skloňování v rámci spisovné češtiny. Ve výjimečných případech může být příjmení zapsáno v mužském tvaru. (cizinci).

Změna jména a příjmení

- Je přípustná pouze na základě žádosti dotyčné FO. V případě příjmení se změna připouští například tehdy, pokud se jedná o příjmení hanlivé nebo směšné. O žádosti rozhodují matriční úřady, v jehož správním obvodu je žadatel přihlášen k trvalému pobytu.